

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ

1. Οι περί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Νόμοι του 1999 έως 2014 και οι σχετικοί κανονισμοί προνοούν όπως προσαρμόζονται τα εξεταστικά δοκίμια στις εκπαιδευτικές ανάγκες και το εξατομικευμένο πρόγραμμα των παιδιών της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 (4α,5,6) «παιδιά για τα οποία έχει προσδιοριστεί ειδική αγωγή και εκπαίδευση θα υποβάλλονται σε εξετάσεις και σε διαγωνίσματα του ίδιου επιπέδου και απαιτήσεων όπως και για τους υπόλοιπους μαθητές, που προνοούνται από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, *προσαρμοσμένα στις επιστημονικά αξιολογημένες ειδικές τους ανάγκες*».
2. Το περιεχόμενο των ερωτήσεων του εξεταστικού δοκιμίου των παιδιών Ειδικής Αγωγής δεν πρέπει να διαφέρει από αυτό των υπόλοιπων παιδιών της τάξης τους. Ωστόσο, το εξεταστικό δοκίμιο των παιδιών Ειδικής Αγωγής θα πρέπει να **διαμορφώνεται** με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τη μορφή αναπηρίας του κάθε παιδιού. Παρακάτω παρατίθενται βασικές κατευθυντήριες οδηγίες διαμόρφωσης του εξεταστικού δοκιμίου παιδιών, τα οποία εντάσσονται σε Προγράμματα Ειδικής Αγωγής.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. Επιτρέπεται, **κατ' εξαίρεση**, σε παιδιά Ειδικής Αγωγής να γράφουν τις απαντήσεις τους πάνω στο ίδιο το εξεταστικό δοκίμιο.
2. Πριν την εξέταση των παιδιών Ειδικής Αγωγής, θα πρέπει να γίνονται συχνά επαναλήψεις, ώστε να είναι σε θέση να κατακτήσουν, κατανοήσουν και εμπεδώσουν τις πυρηνικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται βάσει των Δεικτών Επιτυχίας και Επάρκειας ανά γνωστικό αντικείμενο.

3. Να γίνονται σε τακτά διαστήματα διάφορων μορφών αξιολογήσεις, ώστε τα παιδιά να μην έχουν μεγάλο όγκο ύλης να διαβάσουν.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

A. Παιδιά με Μαθησιακές Δυσκολίες

Ανάγνωση και Κατανόηση Κειμένου και Ερωτήσεων Εξεταστικού Δοκιμίου

- Να γίνεται ανάγνωση του κειμένου από τον εκπαιδευτικό.
- Να γίνεται σταδιακή ανάγνωση των ερωτήσεων του εξεταστικού δοκιμίου από τον εκπαιδευτικό και να επεξηγείται με απλά λόγια το περιεχόμενο κάθε ερώτησης.
- Να δίνονται πλαγιότιτλοι σε κάθε παράγραφο του κειμένου ή κάθε φορά που εισάγεται μια νέα ιδέα, νοουμένου ότι αυτό δεν αποτελεί μέρος της εξέτασης.
- Να δίνεται περίληψη του κειμένου κάτω από το αρχικό υπό εξέταση κείμενο, νοουμένου ότι αυτή δεν αποτελεί μέρος της εξέτασης. Το κείμενο της περίληψης, ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών, μπορεί να δοθεί σε μεγαλύτερο μέγεθος γραμματοσειράς ή οι λέξεις που το απαρτίζουν να έχουν μεγαλύτερα διαστήματα ανάμεσά τους.
- Οι ερωτήσεις του υπό εξέταση κειμένου να μπορούν να απαντηθούν από την περίληψη (όπου αυτό είναι εφικτό).
- Ο εκπαιδευτικός που αναλαμβάνει τη δημιουργία του εξεταστικού δοκιμίου να υπογραμμίζει λέξεις ή φράσεις κλειδιά, ώστε τα παιδιά να είναι σε θέση να εντοπίζουν εύκολα βασικές πληροφορίες.

Μορφή Ερωτήσεων Εξεταστικού Δοκιμίου

- Οι ερωτήσεις να είναι μονοσκελείς, να έχουν δηλαδή **ένα** μόνο **ζητούμενο**.
- Αν χρειάζεται να δοθούν περισσότερες από μία απαντήσεις σε μια ερώτηση, να υπάρχει σαφής καθορισμός χώρου των ζητούμενων.

π.χ. Να γράψετε δύο (2) αίτια της Γαλλικής Επανάστασης:

α.....

.....

β.....

.....

- Όπου κρίνεται απαραίτητο, να επεξηγείται στα παιδιά μια λέξη, δυσνόητη για αυτά (γραπτή επεξήγηση δυσνόητων λέξεων με τη χρήση αστερίσκου *).
- Στις περιπτώσεις που τα παιδιά καλούνται να απαντήσουν με αριθμούς και ονομασίες, θα πρέπει ο τύπος των ερωτήσεων να είναι **πολλαπλής επιλογής**.
- Να χρησιμοποιείται η **αντιστοίχιση και η συμπλήρωση λέξεων ή φράσεων** για τα παιδιά που δεν μπορούν να αποτυπώσουν τη σκέψη τους σε συνεχή γραπτό λόγο.
- Στις **ερωτήσεις ανοικτού τύπου**, να ορίζεται ο αριθμός των στοιχείων που ζητούνται όπως και η έκταση του χώρου της απάντησης.

π.χ. Ιστορία Β΄ Γυμνασίου:

Να γράψετε σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για τα **θέματα** (1.Ορισμός, 2.Τρόπος διοίκησης, 3. Οργάνωση, 4. Λειτουργία):

1.Ορισμός:.....

.....

2. Τρόπος διοίκησης:.....

.....

3. Οργάνωση:.....

.....

4.Λειτουργία:.....

.....

- Να δίνονται γραπτός παραδείγματα απάντησης σε ερωτήματα/ασκήσεις (όπου αυτό είναι εφικτό).

B. Παιδιά με απώλεια ακοής

- Να γίνεται γραπτά και όχι προφορικά η επεξήγηση των ερωτήσεων.
- Ισχύει για τα παιδιά με απώλεια ακοής ό,τι ισχύει για τα υπόλοιπα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Τα παιδιά με απώλεια ακοής, των οποίων η πρώτη τους γλώσσα είναι η Κυπριακή Νοηματική Γλώσσα (ΚΝΓ), δικαιούνται να υποβάλλουν τις διευκρινιστικές ερωτήσεις και να δέχονται τις επεξηγήσεις από τον διδάσκοντα στην ΚΝΓ (στην παρουσία διερμηνέα της ΚΝΓ).

Γ. Παιδιά με απώλεια όρασης

Το εξεταστικό δοκίμιο παιδιών που αντιμετωπίζουν οπτική αναπηρία πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με την κάθε περίπτωση. Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικοί τρόποι διαμόρφωσης του εξεταστικού δοκιμίου:

- Μεγέθυνση των χαρακτήρων, σχημάτων, σχεδιαγραμμάτων και εικόνων. Όπου απαιτείται, να γίνεται επιπρόσθετα απλοποίηση/διαφοροποίηση των εν λόγω γραφικών, ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα στα παιδιά.
- Παραχώρηση συγκεκριμένης έκτασης χώρου κάτω από κάθε ερώτηση, στον οποίο θα δοθεί η απάντηση. Οι γραμμές πάνω στις οποίες θα γραφεί η απάντηση πρέπει να διαφοροποιούνται στο πάχος και την απόσταση που θα έχουν μεταξύ τους ανάλογα με την περίπτωση κάθε παιδιού.
- Μεταγραφή από τη συνηθισμένη γραφή στη γραφή Braille, μετατροπή συνηθισμένων σχημάτων και σχεδιαγραμμάτων σε ανάγλυφα απτικά διαγράμματα, καθώς και περιγραφή εικόνων και σχεδιαγραμμάτων που δεν μπορούν να αποτυπωθούν απτικά. Όπου απαιτείται, να γίνεται επιπρόσθετα απλοποίηση/διαφοροποίηση των εν λόγω γραφικών, ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα στα παιδιά.
- Παροχή εξεταστικού δοκιμίου σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε όσα παιδιά το επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στο εξεταστικό δοκίμιο μέσω εξειδικευμένων λογισμικών και υλιστικών (λογισμικά μεγέθυνσης, φωνητικής απόδοσης και απτικής παρουσίασης σε ανανεώσιμη γραφή Braille του περιεχομένου της οθόνης ΗΥ, γραμμή Braille).
- Ανάγνωση του κειμένου και των ερωτήσεων από τον εκπαιδευτικό και απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου, νοουμένου ότι αυτό δεν προδιαγράφει την απάντηση.
- Χρήση μεταγραφέα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι απαντήσεις των παιδιών δεν μπορούν να δοθούν στα συνηθισμένα φύλλα απαντήσεων (διαφοροποιημένα φύλλα απαντήσεων, απαντήσεις στη γραφή Braille, απαντήσεις σε ηλεκτρονική μορφή).